

Superslim!

Kun je een hond het verschil tussen zijn linker- en rechteroor leren? Hem vragen of hij pijn heeft, en waar? Jazeker, meent Kayce Cover. Volgens de Amerikaanse trainster kunnen honden heel veel van onze woorden en ideeën begrijpen, en dat ook nog eens supersnel. 'Dat is beter dan te doen alsof je hun taal verstaat.'

TEKST EN FOTOGRAFIE JUDITH LISSEBERG

'Hoe het werkt? Ik ga je dat gewoon meteen even laten zien,' zegt Kayce. Als voorbeeld dient Phlox, de hond van trainster Erica Bokelmann, bij wie Kayce in Nederland te gast is. 'Wat heb je in je zak zitten? Een sleutelbos? Je mobieltje? Geef me die maar.' Kayce gaat voor Phlox staan en toont hem één voor één de spullen: 'Phlox, dit zijn Judiths sleutels, en dit is Judiths mobieltje. Kun je me nu Judiths mobieltje aanwijzen?' Zijn natte neus gaat meteen richting het mobieltje.

AMAZING!

Kayce gaat direct een stapje verder. 'Phlox, dit is Judiths mobieltje, en dit is Erica's mobieltje. Welk mobieltje is van Judith?' Ze steekt beide mobieltjes naar hem uit en Phlox aarzelt geen moment. Die! Een hond die in luttele seconden tijd niet alleen voorwerpen kan benoemen, maar ook nog kan aangeven van wie ze zijn. *Amazing!* 'Ach,' zegt Kayce, alsof het allemaal niet zo veel voorstelt. *'This is as quick as it goes.* Je ziet nu hoe snel we met onze honden kunnen communiceren.'

'Fast mapping' heet het principe waar honden volgens Kayce heel goed in zijn: het heel snel kunnen verwerken, zeg maar in kaart brengen, van aangeboden informatie. Om een hond iets te leren herkennen, hoef je hem volgens haar het bewuste voorwerp met de bijbehorende informatie niet meer dan één of twee keer te tonen. Een hond kan zo in een paar minuten tijd wel vijf of tien nieuwe dingen leren.

SAMENWERKEN

Kayce is de grondlegster van SATS, zoals ze haar trainingstechniek heeft genoemd. 'Een ongelooflijk

eerlijke, snelle, efficiënte en leuke manier om anderen iets te leren,' zoals ze het zelf verwoordt. SATS is de afkorting van Syn Alia Training Systems, waarbij Syn Alia staat voor Synergetische Alliantie (synergetisch: samenwerkend naar hetzelfde doel, alliantie: verbond). Vrij moeilijke woorden voor een verfrissende kijk op de intelligentie van dieren en de manier waarop mens en dier kunnen samenwerken.

Bij haar training werkt Kayce onder meer met twee signalen: de *bridge*, een overbruggend supportsignaal om aan te geven dat het dier op de goede weg is, en de *target*, het successignaal om de hond te laten weten dat het doel bereikt is. Kayce gebruikt hierbij de klanken van letters, bijvoorbeeld gggg (wat bij het uitspreken klinkt als 'guhguhguh') als bridge en G als target: gggggGOOD! De letters D, K of X zijn volgens haar ook goed te gebruiken, bijvoorbeeld xxxxxX, wat ongeveer klinkt als 'eksekseksekseKS!'. Het gebruik van een supportsignaal is volgens Kayce erg belangrijk: het 'ggggg', uitgesproken zodra de hond zijn neus al maar een beetje in de richting van het aan te wijzen voorwerp steekt, geeft motiverende feedback ('goed zo, je bent warm!') waardoor hij dingen nog sneller zal begrijpen en uitvoeren. ggggg... GOOD!

De spectaculaire demo met Phlox komt vrij abrupt ten einde. Phlox (moeder kruising Schapendoes, vader een Lagotto Romagnolo) staat op, snuffelt wat op de grond en loopt weg. Dááág, even genoeg sleutelbossen en mobieltjes voor hem. Voorwaarde voor deze methode is dat het dier wel moet willen meewerken. 'Hij is er nu niet helemaal bij,' verklaart Kayce. 'Phlox heeft een drukke week gehad en is de afgelopen dagen geweldig goed bezig

Naam Kayce Cover
Woonplaats Virginia, USA
Leeftijd 'Houd het er maar op dat ik dit werk al ruim 35 jaar doe'
Eigen honden Twee Dobermanns
(*'Twee honden vind ik genoeg. For me it is not about much, it is about deep'*)
Traint Kinderen, huisdieren en exotische (dierentuin)dieren

Do try this at home!

Lukt het u om uw hond voorwerpen te leren herkennen? Wijst hij ze goed aan, of juist helemaal niet? We horen graag uw ervaringen! Mail ons via redactie@hondenleven.eu

1 Dit is een mobieltje...

2 En dit is een sleutelbos...

3 Kun je nu...

4 ... het mobieltje aanwijzen?

geweest met leren. Ik wil daarom nu verder geen druk op hem zetten, want ik wil niet dat hij terugvalt in zijn training.'

FLIPPER

Het willen werken met dieren zat er bij Kayce al vroeg in. Toen ze Flipper op tv zag, wilde ze dolfijnentrainer worden. Haar eerste baantje vond ze in een hondenkennel. Kayce heeft een onderwijsachtergrond en werkte ook met kinderen. Haar curriculum vitae puilt uit van de onderzoeken naar en trainingen met dieren. Ze gaf les aan verzorgers en dierenartsen over het veilig werken met dierentuindieren en bedacht trainingsprogramma's voor dierentuinen en veehouderijen. Kayce leerde zeehonden te communiceren via symbolen, maakte een paard zindelijk en bedacht een wild west show met kippen, waarin iedere kip zijn eigen rolletje had. 'En ik heb koeien gevraagd of ze iets wilden eten, of dat ze liever een afspraakje met de stier hadden,' zegt ze. Het lijkt even alsof ze een grapje maakt, maar het onderzoek om het juiste dektijdstip bij koeien te kunnen bepalen blijkt bloedserieus. Nu heeft ze zich helemaal toegelegd op het uitdragen van haar eigen methode. Nederland kent inmiddels dertien gecertificeerde SATS-trainers, België eentje. *'The Dutch are leading the world'*, vindt Kayce. 'Nederland kent een goed klimaat, de mensen zijn hier zeer geïnteresseerd en staan open voor nieuwe ideeën.'

FLES OF BORSTEL?

Aan de hand van filmpjes laat ze zien hoe je dieren begrippen en concepten kunt leren. Een paard dat het verschil leert tussen een fles ('bottle'), een

Honden zijn heel goed in 'fast mapping': het snel in kaart brengen van aangeboden informatie.

borstel ('brush') en iets anders ('other'). Hij kan 'antwoorden' door een uitgestoken duim of pink aan te raken. Nadat persoon A hem een fles heeft laten zien, loopt het paard vervolgens naar persoon B, die hem vraagt wat hij net heeft gezien: 'Een fles (duim wordt getoond) of een borstel (pink wordt getoond)?' Het paard raakt de duim aan. Terug naar persoon A, die een sleutelbos laat zien. 'Is dit een fles, een borstel of iets anders?' Iets anders, seint het paard.

'Mensen zijn echt onder de indruk als je ze dit laat zien,' zegt Kayce. 'Zie je het paard denken? Belangrijk is trouwens wel dat je het interessant voor hem houdt. Je moet snel werken en er geen spelletje van maken dat je twintig keer wilt herhalen. Door steeds maar te herhalen wordt het verschrikkelijk saai, daardoor raakt het dier *nuts*.'

PIJN

De mogelijkheden om met dieren te communiceren zijn volgens Kayce eindeloos. Door dingen te benoemen, kun je een hond zelfs vragen of hij ergens pijn heeft. Maar dan moet je hem natuurlijk wél eerst het verschil tussen twee sensaties leren ('pijnlijk' en 'niet-pijnlijk', waarbij pijn wordt aange-

1 Phlox, dit is een sleutelbos, en dit is een mobieltje. Kun jij...

2 ...de sleutelbos aanwijzen?

3 ...ggggGOOD!

Kennismaken met Kayce

De methode van Kayce Cover valt niet even uit de doeken te doen. Wie meer wil weten, kan voor informatie en filmpjes terecht op www.synalia.com, de website van Kayce. Desgewenst kunt u Kayce via kc@synalia.com mailen met het verzoek om nog meer informatie.

Kayce is dit voorjaar weer in Nederland. Op 28 en 29 maart geeft ze (in het Engels) een tweedaags introductieseminar voor mensen die willen kennismaken met bridge & target training, op 4 en 5 april is er een vervolgwEEKEND over 'conditioned relaxation' (ontspanning op commando, leren een dier zichzelf te kalmeren) en 'perception modification' (het veranderen van de beleving van datgene waarvoor een dier bang is of waarvan hij opgewonden raakt). Bij voldoende belangstelling volgt in november nog een 'certification camp', een vierdaags lesprogramma om gecertificeerd SATS-trainer te worden. Kijk voor meer informatie op www.bridgeandtarget.nl of www.ericabokelmann.nl

duid met hard knippen en geen pijn met zacht wrijven) en locaties, bijvoorbeeld 'hoog' of 'laag'. 'Geef me je arm,' zegt Kayce. Terwijl ze twee nietszeggende klanken laat horen, knijpt ze afwisselend gemeen hard en gewoon zacht in het vel. Net als een hond in eerste instantie niet weet waar onze woorden voor staan, weet ik niet wat deze klanken betekenen, maar ik leer heel snel dat de ene klank symbool staat voor pijn en dat ik kan laten weten dat het pijn doet door de juiste voorgehouden vinger aan te raken. Voilà: het concept van 'pijn'.

Kayce: 'We doen met kinderen niet anders om ze het onderscheid tussen dingen te leren. Denk aan de plaatjesboeken met dieren die we ze laten zien. Wat is de koe? Wat is het schaap? Zo kun je ook een hond onderscheid leren maken: het verschil leren tussen blaffen en stil zijn, tussen zijn staart hoog of laag houden, tussen zijn linkerkant en rechterkant. Er is wat dat betreft nog zó veel potentie die we nog niet gebruiken, of nog niet erkennen.'

WONDERHOND?

Alle informatie van Kayce tolt, draait en buitelt door het hoofd en wordt thuis natuurlijk meteen uitgeprobeerd op de redactiehond. Die weet al hoe hij iets met zijn neus moet aanwijzen – eens kijken wat hij allemaal nog meer begrijpt. 'Lappi, dit is een mobieltje, en dit is een schoen. Kun je het mobieltje aanwijzen?' Bingo! 'Lappi, dit is een schoen, en dit is een vork. Kun je me de vork aanwijzen?' De neus gaat zonder aarzelen richting vork. 'Dit is een keukenrol, en dit is een schoen. Wat is de keukenrol?' Weer goed! Maar nu zal ik hem hebben. 'Dit is een

zak dropjes, en dit is een lege hand. Kun je me de lege hand aanwijzen?' Ik ben er vrij zeker van dat nieuwsgierige Lappi nu voor het half geopende zakje zal gaan, maar mooi niet: hij duwt met zijn neus tegen mijn lege hand. Wonderhond!

Als mijn echtgenoot 's avonds thuiskomt, wil ik natuurlijk alles nog een keer demonstreren. 'Lappi, dit is een leesbril, en dit is een afstandsbediening. Wat is de afstandsbediening?' Lappi blaft, probeert enthousiast de leesbril tussen zijn tanden te kraken en loopt vervolgens weg. Daar gaat mijn show! Kayce had het al gezegd: je moet deze training wel goed toe weten te passen en om het allemaal vlot en interessant te houden, zul je minimaal net zo snel en slim moeten zijn als je hond. 'Het moeilijkste is om je training goed door te zetten en uit te breiden. Maar het maakt het leven van je hond hoe dan ook echt fabelachtig veel mooier. En is het niet fantastisch, dat er in de communicatie met onze honden nog zo veel te ontdekken valt?'

Applaus voor een neushoorn

Kayce kreeg een neushoorn, die zijn hoorn dusdanig kapot had gewreven dat er een abces was ontstaan, met haar communicatie- en trainingsmethode zo ver dat het dier zijn neus door de tralies stak om de wond te laten behandelen. Op een filmpje van de training is te zien hoe ze dingen voor het dier duidt en voor hem applaudisseert nadat hij de behandeling heeft toegelaten. Verklaren sommige mensen haar niet voor gek? Ze lacht. 'Ja hoor, maar wat anderen met die neushoorn in acht maanden niet voor elkaar hadden gekregen lukte mij wel, in slechts één sessie. Of hij begreep wat ik van hem verlangde? Ik heb géén idee. Maar dit dier heeft jarenlang naar mensen geluisterd die Engels spreken, daar zal hij vast wat van hebben meegekregen. Ik zie hem als een intelligent volwassen dier.'